

עת"א 53832/01/20 - מוניר אזברגה נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

28 ינואר 2020

עת"א 53832-01-20 אזברגה נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' הנשיא רון שפירא
עותר	מוניר אזברגה
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר שהגיש העותר, במסגרתה הוא מבקש להורות למשיבים לאפשר לו לצאת לחופשה מיוחדת על מנת להשתתף במסיבת החינה של אחיו שתתקיים ביום 29.01.2020. יצוין כי העתירה הוגשה ביום 23.01.2020, פחות משבוע לפני מועד מסיבת החינה. כן יצוין כי בהמשך ביקש העותר לאפשר לו לצאת לחילופין למסיבת החתונה של אחיו שתתקיים ביום 31.01.2020, למרות שסעד זה לא התבקש במסגרת העתירה שהוגשה וככל הנראה גם לא הוגשה בקשה מסודרת למשיבים בעניין זה.

העותר הינו אסיר בכלא "כרמל" המרצה עונש מאסר בפועל לתקופה של 6 שנים החל מיום 13.11.14 בגין הרשעתו בעבירות סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה בזמן פסילה, הסעה שלא כדין ובתיק שצורף - סחר בסמים, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, הפרת הוראה חוקית, נהיגה בזמן פסילה ללא פוליסת ביטוח והסתייעות ברכב לביצוע פשע.

העותר טוען כי הספיק לרצות יותר מרבע מתקופת המאסר אשר הוטלה עליו וכי התנהגותו במאסרו תקינה וחיובית והוא מוחזק באגף בו מוחזקים אסירים חיוביים שעובדים ומתפקדים כראוי. נטען כי יצא למספר רב של חופשות בתנאים ולא הפר את התנאים. העותר טוען כי פנה למשיבים ומילא טפסים לחופשה ליציאה לחינה אך לא ניתנה לו תשובה. נטען כי מדובר בעותר הסובל ממחלת ניוון שרירים והתנהגותו תקינה ולכן יש להורות על יציאתו לחופשה. נטען כי אין חשש כי ימלט מאימת הדין וכי האסיר אינו מהווה סכנה או סיכון לביטחונם או שלומם של אחרים. נטען כי יש ליתן משקל לקידום השיקום והרווחה של האסיר כאדם וכן יש לתת משקל לצרכיו האנושיים ולעודד הידוק הקשר עם סביבתו הקרובה ומשפחתו לשם שיקומו.

המשיבים טוענים כי אך לאחרונה נדחתה עתירה בנושא שילובו של העותר בסבב חופשות כך שקיים מעשה בית דין בעניין זה. באשר ליציאת העותר לחופשה מטעמים מיוחדים לצורך השתתפות באירוע החינה של אחיו נטען כי יש להורות על דחיית העתירה על הסף בשל אי עמידה בתנאי הסף הקבועים בפקנ"צ 04.40.00 העוסקת בחופשות אסירים ומאפשרת יציאה לחופשה מטעמים מיוחדים לאירוע נישואין ולא לטקס חינה, וכן בשל שיהוי בהגשת הבקשה המנהלית והעתירה. נטען כי רק ביום 15.01.20 התקבלו בכלא מסמכים בדבר הבקשה נשוא העתירה. לאחר קבלת המסמכים הגיש העותר בקשה ליציאה לאירוע החינה שמתקיים ביום 29.01.20 וכאשר נשאל העותר מדוע הגיש את הבקשה באיחור השיב כי שכח. כמו כן, לבקשה לא צורף מסמך שמעיד על האירוע או שמעיד על כך שמדובר באחי העותר. לכן לא ניתנה החלטה מנהלית בבקשתו של העותר. על פי פקודת החופשות יש להגיש בקשה לחופשה מטעמים מיוחדים לאירוע ידוע מראש 45 יום לפני המועד המבוקש ובקשה שלא תוגש במועד לא תטופל, אלא אם מצא הגורם המוסמך כי לא ניתן היה להגיש את הבקשה במועד האמור מטעמים שאינם תלויים באסיר. נטען כי אף העתירה הוגשה באיחור רב למרות שאופי האירוע מתוכנן וצפוי מראש. נטען כי הגשת בקשה מנהלית ועתירת אסיר בשיהוי כה רב מהווים עילה לדחיית העתירה על הסף. כמו כן, טענו המשיבים כי לא צורף תצהיר תומך לעתירה אך פגם זה תוקן בהמשך לאחר מתן החלטה בעניין זה. המשיבים טענו אף כי מבירור ראשוני שנערך מול גורמי המודיעין בשב"ס ומול משטרת ישראל עלה כי קיימת התנגדות ליציאת העותר לחופשה חריגה.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים בכתב (מפאת קוצר הזמן ועיתוי הגשת העתירה לא ניתן היה לקיים דיון והטענות הוגשו בכתב) הגעתי למסקנה כי אין מקום להורות למשיבים לאפשר לעותר לצאת לחופשה מטעמים מיוחדים לשם השתתפות ב"חינה" של אחיו או בחתונה. כמו כן, לא מצאתי כל פגם בהתנהלות המשיבים המצדיק התערבות של בית המשפט.

נזכיר כי נקודת המוצא לדיון בבקשה כזו היא שיציאה לחופשה, ובכלל זה חופשה לרגל אירוע משפחתי, אינה זכות קנויה לאסיר, ושהחלטה האם לאשר חופשה כזו נתונה לשיקול דעתו של המשיב 2 [ראו למשל: רע"ב 3851/14 אבו עינאם נ' שב"ס-כלא רימונים, פסקה 7 (30.5.2014)]; רע"ב 8937/16 חרירי הארון נ' שירות בתי הסוהר (17.11.2016)].

כפי שטען המשיב, בקשת העותר לחופשה מיוחדת לא נבחנה לגופה מכיוון שכלל המסמכים הדרושים לבחינתה לא צורפו לבקשה. על כן, לא ניתן היה לבחון את הבקשה, שהוגשה באיחור רב, לגופה ואינני רואה פגם בהתנהלות המשיב לעניין זה. מעבר לכך, כפי שטען המשיב, הבקשה והעתירה לוקות בשיהוי קיצוני וכן בהעדר גילוי פרטים חיוניים לעצם הדיון בעתירה (במסגרת העתירה לא פורטו כל העבירות בביצוען הורשע העותר, נתונים שהינם חיוניים לבחינת העתירה והחלטת המשיב בעניין מסוכנותו של העותר). יצוין כי כאשר מדובר במסיבת חינה או חתונה יש להניח בסבירות גבוהה, כי מדובר באירוע שתוכנן מזה זמן. בנסיבות אלו היה על העותר לפנות בבקשה לשב"ס זמן סביר מראש. גם בעניין זה אינני רואה כל פגם בהחלטת שב"ס.

כפועל יוצא מהאמור ועל פניו לא היה מקום לפנות לבית משפט בעתירת אסיר פחות משבוע לפני מועד החינה,

שכאמור, יש להניח שהיה ידוע לעותר זמן רב קודם לכן. חינה או חתונה אינן אירוע פתאומי או בלתי צפוי. כאמור, היה על העותר לפנות הן לשב"ס והן בעתירה במועד מוקדם יותר. פניה לגורמי שב"ס בבקשה מסוג זה, ובהמשך הגשת עתירה, חייבת להתבצע זמן סביר קודם לאירוע כדי לאפשר קבלת תגובה עניינית משב"ס ובחינת כל הנדרש כדי להכריע בעתירה. כאשר מוגשת עתירה בלוחות זמנים של פחות משבוע לפני אירוע הדבר מהווה שיהוי המונע את ברור העתירה [ראו: רע"ב 4638/12 ברזני נ' שירות בתי הסוהר (12.6.2012); רע"ב 2498/13 נינו נ' מדינת ישראל (9.4.2013); רע"ב 7676/15 יהודה זנו נ' שירות בתי הסוהר (12.11.15); רע"ב 9084/15 פלוני נ' מדינת ישראל (30.12.15) רע"ב 8937/16 חירי הארון נ' שירות בתי הסוהר (17.11.2016)].

אציין כי אינני מתעלם ממסמכים שצורפו מהם עלה כי, לכאורה, נקבעו סידורי החינה והחתונה רק בימים האחרונים. נושא זה לכשעצמו מעורר תהיות וטעון בחינה ע"י גורמי שב"ס. בלוחות הזמנים של הגשת הבקשה החלקית לשב"ס (שלא התייחסה לאירוע החתונה ולא כללה את כל המסמכים) מדובר בפגם מהותי ובשיהוי חמור.

יודגש כי כל האמור בפסיקה שאוזכרה מתייחס בעיקר למקרים שבהם שב"ס בחן בקשת אסיר לחופשה ודחה את הבקשה לגופה. במקרה שבפני השיהוי הוא כפול מאחר והפניה לשב"ס לא נבדקה לגופה מאחר והוגשה באיחור רב בלא שצורפו לה כל המסמכים הנדרשים. מזכיר כי בדיקת בקשות מסוג זה מחייבת את שב"ס בקבלת עמדת משטרה ולעיתים, בכפוף לסוג העבירות בגינן מרצה עותר מאסר, קבלת עמדה של גופים נוספים. הליכים אלו מצריכים זמן סביר ולא בכדי קובעת פקודת הנציבות גם לוחות זמנים להגשת בקשות מסוג זה, כפי שפירטו המשיבים. למעשה מבקש העותר כעת כי בית המשפט יחליט בפועל בנושאים בהם טרם התקבלה החלטת שב"ס ובטרם החל שב"ס בביצוע כל הבדיקות הנדרשות מול כל הגופים הנוגעים בעניין, מאחר ועצם הפניה לשב"ס נעשה באיחור רב ובלא שהומצאו כל הנתונים והמסמכים הנדרשים. הפניה לצאת לחתונה נטענה לראשונה בתגובה לתשובת המשיבים לעתירה ומכאן שלא הובאה כלל בפני שב"ס ולמעשה בכל הנוגע לרכיב זה גם לא מוצה הליך מנהלי בטרם פניה לבית המשפט. זה הוא מקרה ברור של שיהוי קיצוני המצדיק דחית עתירה על הסף. כפי שצוין, לעניין הבקשה ליציאה לחתונה העותר אף לא פנה כלל לשב"ס ובוודאי שאין לדון בעניין זה מבלי שבוצעה פניה לגורם המנהלי המתאים.

סיכום:

בסיכומי של דבר העתירה, כפי שהוגשה, נדחית על הסף, בכפוף לאמור להלן.

כעת, מעת שהמסמכים הנדרשים הומצאו ביחד עם העתירה, וככל שהדבר ניתן בלוחות הזמנים שהם פועל יוצא של המצאת המסמכים רק כעת, יבחן שב"ס את בקשת האסיר לגופה ויחליט לפי מיטב שיקול דעתו.

אדגיש, למען הסר ספק, כי אינני מביע כל עמדה לגוף הבקשה, שכאמור טרם נבחנה לגופה ע"י שב"ס, ובהעדר כל

הנתונים הנדרשים להחלטה מסוג זה.

המזכירות תשלח בדחיפות פסק דין לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות מחלקת האסיר בשב"ס.

ניתן היום, ב' שבט תש"פ, 28 ינואר
2020, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא